

572

197

1975 ՅՈՒՆԻՍ Կ 5

ՀԱՅԿ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ՅՈՒՆԻՍԿՈՒՊԻԱ

მადრიდში

ქუჩებს ფეხები ვასწვნი,
თუ წითელი დროაქვია!
სამბაო ზეითა,
ქაღაღს შუქი მოსვლია.

უპოისტურ გერგან 30 ნ

ბავშვებო!
ამ ამაღს თქვენ არ მოსწრებო-
ნარა: ნუნს სანჭოთა სანმოხლის
თავს დაუხსნა ჰარეფურული გერგ-
ნად! რუხი, ურინეული, ზედიარე-
ხი, ჰარეფული, — მოელი სანჭოთა
სადია, — ახლანდელი თქვენი ბე-
ბუღის და ბესიები — სისხლის უ-
ნანსეულ წვეთებზე იფიქრენ ში-
ბული ბაწის ზოველ მტკავულს.
თქვენი ბებუბისა და დევების ზოგ-
ფეს — ისინი ხომ მამან თქვენ-
თა ზატარება იყენი.

სამოთა სულსა ამ იმში დიდი
განბრევებს მონიოთ: მან ფაშის-
ტური მონიბისაგან იხსნა არა
ზარტი ფეხისმამოლო, არამე
შსიფილოე!

მადრიდში

მობილს ზეღს არამეკს მსობილა,
ფიფე ვეუოლი ფარეული,
დუბანს ვეუეადეჭიბილი
რუხი, სიმუხი, ჰარეფული.

მადრიდში

გაქონარეველი, გაქონარეველი
მეგნის სულსა დანეს! მადრიდში
და მონიბის ამაირა
სხვა ქვეყნებზე ბევრზე ბევრი.

იაზე გაგარავების ელი

ფაშისტური კერძისად ბუნაკის
თავზე — რისხეკეზე — მამიღმა სან-
ჭოთა ფარისკევებს, ვეორობს და
ჭანბობს, წითელი დროს აღბან-
თეს.

ეს იფიქროს წლის წინ ავი —
მან აქტი ბევრს წუღისა მადრი-
და მონიბის თქვენი მამები და დე-
ვები —

ფიფე ვეუე თქვენივთ ზრე-
ნებ — ზარტი, შაფიბის... ვროი
სარეველი ბუნეიანი ბუნეიანი გარე-
ბეკამ მუდამ განსოფევი, რამ
ამ ბუნეიანებისთვის აბნობდნენ
თქვენი წინაბევი.

და, მამაწიო გვერეგებოდე დი-
დი სანჭოთა სანმოხლო!
მამსეიო გუნბილიო მამს ნ-
თელი მომეღისითეის!

მადრიდში

სამოღობს ეკუენი ქვეყნის მრავს,
აფიფებს ეგარობის
ნამეფილს და ფიფეს.
დიფებს მამული მუნს დამს იას
დიფებს მამ... მამის ცხრის!

1920

უკვდავება

გიორგი პაპიაშვილი

ნახატი **რეზა ხაშიბიძისა**

სამამულო ომი იყო. კაპიტან ობილინის ათასეულის მეომრები თავდადებით უტყუოდნენ სოფელ კამენკას მისადგომებთან გერმანელ დამპყრობლებს.

— სოფელი სადამომდე უნდა გავანთავისუფლოთ! — ბრძანა ათასეულის მეთაურმა და დურბინი მოიმარჯვდა.

თანდათან ძლიერდებოდა ავტომატების, ტყვიამურქვევების, ნაღმტყორცნების ორშხრივი სროლა. ჩვენებმა მოწინააღმდეგის დაცვის ხაზი გაარღვიეს, გაიმართა ხელჩართული ბრძოლა, ცოტაც და მამაცი მეომრები სოფელში შეიჭრნენ, მტერი უკან იხევდა...

— მიშველეთ, მიშველეთ! — გაისმა უცებ ბიჭის განწირული ძახილი. ხმა ნახევრადანგრეული, ფანჯრებჩაღწეული სახლიდან ისმოდა.

ობილინი სახლში შეიჭრა და... ავტომატიც აკაჟანდა. კაპიტანი კარშივე ჩაიკეცა, მაგრამ წუთით ისევ წამოსწია თავი: საწოლზე ილა-

ყვით დაყრდნობილ დაჭრილ გერმანელ ფანსისტს ავტომატი ახლა პატარა ბიჭუნასაყენ მოგებრუნებინა, წამიც და...

სასიკვდილოდ დაჭრილმა კაპიტანმა უკანასკნელად მოიკრიბა ძალა, ელვის სისწრაფით წამოიმართა და ვიდრე ისევ დაეცემოდა, ავტომატის გრძელი ჯერი მიუშვა...

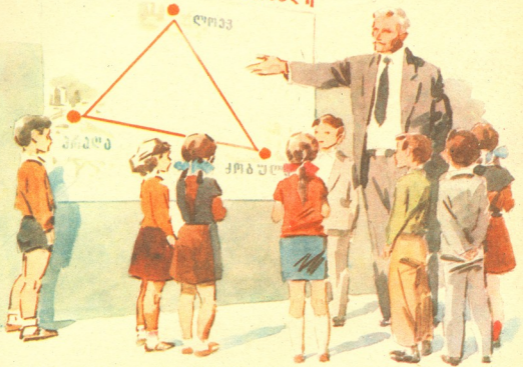
ასე გადაარჩინა რვა წლის ბიჭი — ვიქტორი ათასეულის მეთაურმა, კაპიტანმა სერგეი ივანეს ძე ობილინმა, მაგრამ თვითონ დაიღუპა. კამენკელებმა სახელოვან საბჭოთა მეომრებთან ერთად ისიც ძმათა სასაფლაოს მიაბარეს...

იმ დღიდან ოცდაათ წელზე მეტმა განვლო, მაგრამ ხალხი არ ივიწყებს დაცემულ გმირებს.

ყოველ გამარჯვების დღეს — 9 მაისს — ვიქტორი და მისი შვილები ძმათა სასაფლაოზე მიდიან და თავიგულებით ამკობენ გმირთა საფლავებს, ვინც საკუთარი სიცოცხლე შესწირა ჩვენი სამშობლოს თავისუფლებას, ვინც სამუდამოდ დაიდგა უკვდავების ძეგლი.

მეგობრობის სამკუთხედი

მეგობრობის სამკუთხედი

ნახატი რაჟავა მუსხიერიძისა

მუხამ ბახვაძე

პიონერთა ოთახში კედელზე გაკრული დიდ ქალაქზე სამკუთხედი დახატული, ერთ კუთხეში წერია—პრადა, მეორეში—ლოვეო. მესამეში—ქობულეთი. წარწერების გვერდით ამ ქალაქების თვალსაჩინო ადგილებია დახატული, ზემოთ წითელი ასოები გვაუწყებენ: „მეგობრობის სამკუთხედი“.

ქობულეთის მე-2 საშუალო სკოლის ოქტომბრელები ბევრ საინტერესოს გაიმბობნენ ამ სამკუთხედის შესახებ.

თურმე დიდი სამამული ომის დროს მოძვე ბელორუსიის ქალაქ ლოვეოს მახლობლად, ტყეში, იბრძოდა პარტიზანთა რაზმი.

ბელორუსებთან ერთად სხვებიც იბრძოდნენ რაზმში, აქ იყო ქობულეთელი ნიკოლოზ შაქარიშვილი და პრაღელი—სტეფანე ჩიჩმანეცი. მებრძოლმა მეგობრებმა ფაშის-

ტების იარაღით დატვირთული ბევრი მატარებელი გადაადგეს რკინიგზის ხიდიდან, აფეთქებდნენ იარაღის საწყობებს, სობდნენ ტანკებს, ცეცხლს უკიდებდნენ თვითმფრინავებს.

ახლა ძია ნიკოლოზი მასწავლებელია, ამას წინათ ოქტომბრელებმა საზეიმო შეკრებაზე მიიწვიეს. ყოფილმა პარტიზანმა პატარებს ბევრი საინტერესო რამ უამბო თავისი ფრონტული ცხოვრებიდან,—გაიხსენა მამაცი ჩხვი თანამებრძოლი სტეფანე ჩიჩმანეცი.

ოქტომბრელებმა ძია სტეფანეს წერილი მისწერეს, ბარათით შეეხმინენ პრაღელ და ლოვეოელ თანატოლებსაც.

ახლა ამ სამი ქალაქის—პრაღის, ლოვეოსა და ქობულეთის ოქტომბრელები ერთად ზეიმობენ ფაშისზე გამარჯვების 30 წლისთავს.

გაზაფხული

ჯანსუღ ნიჟარაძე

დღისით მზეს და ღამით მთვარეს
ციდან წასვლა ეძნელებათ,
გაზაფხულდა, გაიხარეს
იეზმა და ენძელებმა.
სიხარულით ტირის კვირტი,
ავსებია ცრემლით თვალი,
ამოდუღდა მარგალიტი,
ნავუბარში ჩადგა წყალი.
მთიდან მოხტის ნაკადული,
ცისკარივით თავანკარა,
სიცოცხლე და სიხარული
დაფრიალებს კარდანკარა.

ლილა სპვილია

მზე კვლავ ამოვიზვიზდა,
დიდი, სხივებკაშკაშა.
მოლი ამოიბინდა,
ია ამოფარფაშდა...

გაუმარჯოს იეზით
ველ-მინდვრების მოფენას...
მოჭიკჭიკე მერცხლების
სამშობლოში მოფრენას!

ნაბატი თეზუა ჩიჩინაშვილია

საბრძოლო დაჯილდება

ნოდარ კავთაძე

ნახატები ზურაბ კაპანაძისა

თაკარა, მზე დასავლეთისაკენ გადაწვერილიყო და ხის კენწეროებში გაბლანდული, თვალის-მომჭრელად ეღვარებდა. ტყის პირას, პატარა მინდორზე, ბიჭებს მოეყარათ თავი. ზოგ მათ-განს ხის ხმალი ეკიდა, ზოგს—ავტომატი. ისინი ერთ რიგად ჩამწკრივებულიყვნენ და განაბულნი უსმენდნენ ბაჩო მეთაურს.

იარაღსხმულობით ბაჩო მეთაური ყველასაგან განსხვავებოდა, მამისეულ ბრტყელ ქამარში შავად მშინავი რევოლვერი გაერჭო და წელზე ჩამოკიდებული ხმალიც ნამდვილი ხმალივით ულაპლაპებდა.

— ამხანაგებო!—ამბობდა მეთაური,—არ ვიცით, როდის დაგვესხმის თავს მტერი, სიფრთხილეა საჭირო.

— ჩვენ რომ დავესხათ?—იკითხა ერთ-ერთმა ჯარისკაცმა.

— მართალია!—დამოწმა მეორე ჯარისკაცი, რომელსაც ხმალი მიწაზე დასთრევდა.

— ლაპარაკი!—შუბლი შეკპრა ბაჩო მეთაურმა,—ჩვენ არ ვიცით მოწინააღმდეგის განლაგება და, რაც მთავარია, შეიარაღება. ამიტომ უნდა გავგზავნოთ მწვერავი და შევიტყუოთ მტრის საიდუმლო.

მსურველი ბევრი აღმოჩნდა. მაგრამ ბაჩო მეთაურის წინადადებით დახვეწვაზე ზურაბი გავზავნეს.

ზურაბმა ბაჩო მეთაურს მხედრული სალამი მისცა და წავიდა.

მწვერავი სიფრთხილით გაუყვავა გზას. ბეჭობი გადაიარა და მდინარის პირას აღმოჩნდა. ზურაბის ვარაუდით მტერი აქ სადღაც ახლო იყო. სუნთქვაშეკრული მიბყებოდა ბილიკს.

უეცრად ყვირილი შემოესმა:

— მიშველეთ!

მზერავი შეერთა, დაიბნა. ველარ გაიგო, მტერი უგებდა მახეს თუ სინამდვილეში ვილაცას უჭირდა. იქნებ მართლაც გაჭირვებული ითხოვდა შველას?!

ამ ყოყმანსა და მერყეობაში ძაბილი ხელმეორედ გაისმა, ზურაბს აღარ დაუყოვნებია, ბილიკზე კისრისტენით დაეშვა. ტაფობს გადაადგა და რას ხედავს: უზარმაზარი წიფლის ხე წამოქცეულა და ქვეშ ტყისმცველი, ძია ზაქრო მოპყლია.

ზაქრომ შენიშნა თუ არა ბიჭი, მისუსტებული ხმით გასძახა:

— ზურაბ, მიშველე, ბიჭო!

ზურაბი ზაქროსთან მიიჭრა, მაგრამ რა უნდა ექნა?

— რაღას უდგებარ, შვილო, მომეხმარე!

ზურაბი ხან—იქით ეცა, ხან—აქეთ, მაგრამ მანაც ვერაფერი მოესაზრებინა.

— მოლე, აილე ის ცული!—ქოშინით უთხრა ზაქრომ,—ტოტი ჩამოსჭერ, გასხიპე და ხეს ბერკეტად შეუღდე. ფეხი იქნებ როგორმე გავინთავისუფლო!

ზურაბი აჩქარებით და ხელების კანკალით მოშობდა. თანაც ღროდადრო ხის ქვეშ დატანებული ზაქრო ძიას ფეხს დააჩერებოდა ხოლმე.

კარგა ხნის წვალების შემდეგ, ზაქრომ ნება ნება გამოაძრო დაქეცილი ფეხი და კენესით გვერდზე გადაგორდა.

— მაინც რანაირად დავემართა, ძია ზაქრო?— ზურაბი მეტყვევის წინ ჩაცუცქდა და უფრო გულდაგულ შეათვალიერა ფეხი.

— დალაზეროს ეშმაკმა,—აკენესდა ზაქრო,— მეც არ ვიცი, რანაირად დამემართა,—ხმელი იყო ეს ვერანა წიფელი და მოჭრა განვიზრახე, მოგჭერ კიდევ, მაგრამ ჩემდა ჭირად, ფეხი დამიცდა,—მერე მწარედ გაელიმა და შეიარაღებულ ზურაბს თვალი შეავლო.

— ასე, აბჯარასხმული საით მიეშურებოდი? ზურაბმა იარაღზე დაიხედა და შეცბა, თითქოს დანაშაულზე წაასწრესო. სამხედრო საიდუმლოებას ხომ არ გასცემდა! დაბნეულმა ყრულ ჩაილაპარაკა:

— არსად, მდინარეზე მივდიოდი!

— აბა, მაშინ, ერთი წამომშველე, წამოვდეგე!—ხელეში წინ წასწია ზაქრომ.

ზურაბმა წაქცეულს წელზე ხელეში შემოხვია, ზაქრო ერთი ხელით ბიჭს წაებოტინა, მეორეთი ჯოხს დაეჯვინა და მძიმე-მძიმედ წამოვდეგა. მერე წელში გასწორდა, გასავლელ ბილიკს გაბნედა და სვენებ-სვენებით გამოსწიეს.

ამ სიარულში იმ ადგილას მიადწიეს, სადაც ზურაბის თანამებრძოლები მშვერავის დაბრუნებას ელოდნენ.

— ჰე, ჰე, ჰე, ბიჭებო!— გასძახა ზურაბმა,— წამომეშველეთ!

ბავშვები თვალისდახამხამებაში მათთან გაჩნდნენ. როცა საქმის ვითარებაში გაერკვნენ, ყველამ მეთაურს შეხედა.

— ამხანაგებო!— ომხიანად დაიძახა ბაჩო მეთაურმა, ერთ-ერთი თქვენგანი სოფელში უნდა ჩავიდეს, ძია ზაქროს გასაჭირი ხალხს უნდა აცნობოს, ვინ იქნება მსურველი?

— მე!— წამოიყვრა ერთმა მებრძოლმა.

— არა, მე წავალ, ამხანაგო მეთაურო!— ჩაერიდა მეორე და ისიც ბაჩო მეთაურს გამოეჯგომა. ბოლოს თავად ბაჩო მეთაურმა აარჩია მებრძოლი, დავალება ხელმეორედ აუხსნა, მხარზე დაჰკრა ხელი და დასძინა:

— იცოდე, დავალება მეტად სერიოზულია და რაც შეიძლება, სწრაფად უნდა შეასრულო!

— არის ამხანაგო მეთაურო!— ბიჭმა მხედრული სალამი მისცა და დაღმართზე დაეშვა.

ზაქრო სულგანაბული უსმენდა ბავშვებს, მერე მისდაუნებურად ჩაელიმა, გვერდით მდგარ ზურაბს გადახედა და ჰკითხა:

— შენ, ზურაბ? შენი დავალება შეასრულე?

— დიახ, შევასრულე!— მორცხვად დააქნია ზურაბმა თავი და ბაჩო მეთაურს ირიბად გახედა.

გვერდნიანი ლუკმა

მედი ძნელად
გაბაფხულდა არემარე
ნაირფერად მოჩითა...
მზე ქვეყანას აედვარებს
საფირონის კოშკიდან,—
გოჩას მამა ლობებს ლობავს—
ეხმარება გოჩიტაც...

კი არ ლობავს—
თითქოს კერავს,—
წნელებს უყრის მახათივით...
ჭაუ, ბიჭო, რა ლობეა,—
ღამაზია ნახატივით!..

ცადი ხელით—წნელს აწოდებს,
ცადით—პურს ჭამს გოჩიტაც...
გვერდიდან იღუქმება,—
აბა, რა ჰქნას—მოშვიდა!..

ნახატები ვენდო ნაწამისი

მაინც

მამა ყუბუსიძე

გინდა რძე ასვი,
გინდა—კისელი,
მაინც ეზრდება
თირაფს კისერი.

მჭყრივანა გოჭი

ისე მჭყივანა გოჭი ვარ,
მეც ღველერკით გახაკოქი ვარ,
დინვს ვხმარობ ისე ღონივრად,
რომ გოჭებს ღორი ვგონივარ!

რა ქნა კუჭმა-კუჭმაჭელა

გივი ჭიჭინაძე

ნახტი ბესო ხიდაშელისა

გული ძალზე კეთილია,
ყველას ძმობას ეფიცება.
ერთხელ გულმა მოინდომა
და აქცია მტრები ძმებად:
შეაჩივრა მელა ქათამს,
ცხვარი—მგელს და თავი—კატას
და შრილა ფანატურში
წვეულემა გაიმართა.
ჯერ ჩამოსდნენ, ისაუბრეს,
მოჰყენენ ძველ-ძველ არაკებსა,
მერე კატამ დოღს შემოჰკრა,
დათემა სტივრი ააქვესა.
ქრელა ქათამს ტყბილი ხმა აქეს,
წერილად იწყო წია-წია,
მგელმა ცხვარი ბაკი-ბუკა
საცვევად გაიწვია.
იყო დიდი ჭრიამული,
მღეროდნენ და ხტოდნენ მარდად.
სიცილსა და დროსტარებას
დასასრული არ უჩანდა.
ბოლოს, როცა დაიქანცნენ
და ჩამოჯდა ხისქვეშ ყველა,
უცებ თავი შეასვენა
მხეცებს კუჭმა-კუჭმაჭელამ.
გადახედა კატამ თავს და
ჩაიქნაელა:—მიაფ, მშა!
— რა მსუქანი ცხვარიაო!—
მგელმა ახლა შეაჩნია.
ქათამს ახლო მიუწოჩდა
და თან ნაბავს მელა თვალებს:
— ჩემო კარგო მომდერალო,
შენს ბიბილოს ვენაცვალე!

მშიერ კატას რაც უნდოდა,
თავუნია იგრძნო ხელად:
— აბა, მალე თავს ვუშველოთ!—
გადასძახა ცხვარს და ქრელას.
მიატოვეს ფანატური,
გაიფანტნენ მინდორ-ველად...
ის, რაც გულმა მოინდომა,
კუჭმა არ ქნა კუჭმაჭელამ.

საგო კლიაშვილი

გულკეთილი მესიჩკა

ნახატები თაბაზ ხუციშვილისა

უცრად მზის დაბნელება დაიწყო, ჩამო-
ლამდა. გაუჩინარდა ტყუანი გორაკები, მინდ-
ვრები, ბაღები. თვალს მიფარა ყველაფერი,
რაც დღის სინათლეზე აღამაინის გულს ახა-
რებდა: მთელი გარემო ბნელმა ჩაყლაპა.

სად იყო, სად არა, ციკინათელა გამოძვრა
ბუჩქიდან.

— მე აქ არა ვარო,— თავმომწონედ თქვა
გუნებაში,—ახლავე გავანათებ აქაურობას!

უმაღლვე ფრთები გაშალა და ფრენა იწყო.
შორს განავარდნებს აპირებდა, მაგრამ ახ-
ლაც, მოულოდნელად. ზვეით, ცაში, ისევ
გაბრწყინდა მზე და ბნელიც გაქრა. განათდა
და მაშინვე თავიანთ ადგილზე დაბრუნდნენ
გორაკები, მინდვრები და ბაღები.

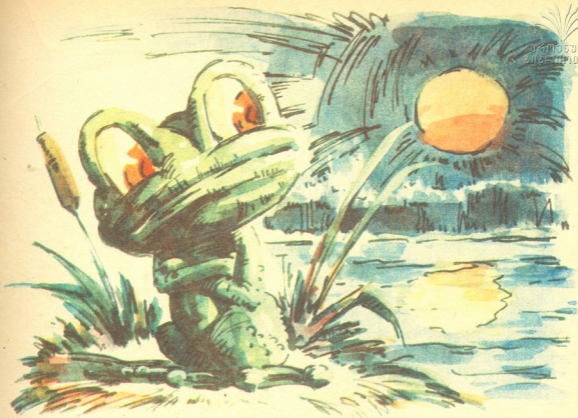
ამის შემდეგ ციკინათელას ისლა დარჩე-
ნოდა, რომ მიწაზე დაშვებულყო, მოეძებნა
ბუჩქი და შიგ შემძვრალიყო.

არც თუ სიამოვნებდა მზის გამოჩენა, მაგ-
რამ გულს არ იტყნდა:

— იმითმ იჩქარა დაბრუნება, რომ შე-
შინდა, მეტოქე გამიჩნდაო! მაშ რა ეგონა,
ქვეყნას უსინათლოდ დაეტოვებდი? ნურას
უკაცრავად და, ამიერიდან სადაც თავისი
დაიკვებოს, იქ ჩემიც ახსენოს!

ციკინათელა ძალიან კმაყოფილი იყო თა-
ვისი ვაჟკაცობით. კარგ გუნებაზე დადგა და
მაღე ტბილად ჩაეძინა.

ახლოა და, თქვენ იტყვი, მეტიჩარა ყო-
ფილა და ტრაბახიც შუვარებიაო. თუნდაც
აგრე იყოს, რა მოხდა მერე?! მაინც ვაპა-
ტიოთ, იმითმ ვაპატიოთ, რომ, ასეა თუ
ისე, კეთილი გულით ტრაბახობდა, აეთო ხომ
არა?!

დაკარგული სამოთხე

ველზე ხეტიალის შემდეგ ბაყაყებმა დაღამებისას ხტუნვა-ხტუნვით და სიხარულით მიაშურეს შეჩვეულ გუბებს.

მაგრამ ეს სიხარული სულ მალე მწუხარებად შეცვალა. მიადგნენ თუ არა სანატრელი ტბორის ნაპირს, დაინახეს რომ ფსკერის სიღრმიდან დიდი შუქი ამოდიოდა და მთელი გუბე განათებული იყო.

— ავაი, ავაი! — თათები დაიშინეს თავში და სასოწარკვეთით აუციინდნენ, — ვინ ხართ ჩვენი გამკითხავი, ეს რა უბედურება მომხდარა! მთვარე ჩავარდნილა ჩვენს გუბეში!

დიღხანს ივავლახეს, სახეს იხოკდნენ და მოთქვამდნენ ბაყაყები. მაშინ იმ დიდმა ბაყაყმა, რომელიც ბრძენად იყო მიჩნეული, ისკუბა ქვაზე და სიტყვით მიმართა თანამემამულეთ:

— ძვირფასო მგვობრებო, ძმებო და დე-

ბო! ვაივიშით და ყიყინით ვერაფერს გავხედვით. სჯობს იმაზე ვიფიქროთ, თუ როგორ ვუშველოთ თავს. უნდა იცოდეთ, რომ ჩვენს სხვა უბედურებაც მოგველის. ახლა მთვარეს სხვა ვარსკვლავებიც მიბაძვენ და უველანი ამ ჩვენს გუბეში ჩამოცვივდებიან. ეს კიდევ არაფერი, მალე, ალბათ, მოვლენ ადამიანები და მოიყვანენ მებადურებს მთვარისა და ვარსკვლავების ამოსაღებად. ოღონდ ვაი თუ იმავე ბაღით ჩვენც დაგვიქირონ და საღმე ხროკი მოგვიჩინონ საცხოვრებლად... ისლა დაგვჩა, ახლავე ვუშველოთ თავს და სხვა გუბე მოვიძებნოთ ამ ჭაობში!

— ავაი! — გოდებდნენ გაბგონენი, — საღლა ვიპოვოთ ასეთი ბედნიერი სამყოფელი!

ასე გოდებით და ვიშით გაშორდნენ აქაურობას. ის კი ვერავინ მოისაზრა, რომ გუბეში ჩანდა მხოლოდ ანარეკლი იმ მთვარისა, რომელიც ზევით ცაში ბრწყინავდა.

კვალ მისი

ნახატი მხარ მისიხვეილისა

ხაპარია ხეარაღიხვეილი

დროა, ქება ვრგოს,
ჩვენს გემრიელ
ტყის ხილს,
უძებარი შემრგე
ტოტებს დაბლა გვიხრის!

ამხეგს,
განა წადაგს
გულს ნაყოფი მოცვისს,
აფთიაქის წამაღს
ღიღებულად
რომ ცვლის!

მოფუთულა საბნით
ერთი ბეწო
ზღარბი,
განა მართლა ზღარბი?—
ნაყოფია წაბღის!..
გეგონება მღერისს,
ძირს რომ ცვიგა
შეინღი...
არ შეაქრათ ლერი,
არ გათაღოთ
მშვიღღი!

არ სჭირია
ფიცის.
თქმა და ხეწნა
მოცხარის,
ზოგ-ზოგიფით, ისიც
ტოტებს გვიხრის მორცხვად!

ისე,
ძმაო, ჩემო,
ბეგის ნუ მოსთხოვთ კუნღესს,
თუ უფარგა გემო,
ნუღარ სჩივი
სურნელს!

ფწყინება, აღბათ,
რომ ვახსენოთ
ბოღოს,
თვადს რომ
ნაზად ნაბავს
ისეც ნაზო ჟოღო!

თუ მაჟაღომ მკვახემ,
ულთოღ მოგტრას
კბიღი,
წამაღია —
ნახე
წიწიბო და თბიღი!..

ზღმარტღის გემო
დაჰკრავს,
ვიღ არ იცის,—
თანეღს,
შეგვრგებოღეს შაქრად,
ამშეწენბეღეს მთა-გეღს!

კი მუსღს,
მაგრამ ტყის ხიღს,
ვერ ჩამოფთვიღ ყვიღას,
ზოგს,
რა დაჰკრავს ჰირბღი,
მაშინ უნდა შევეღა!

ტყიღან მოგვაქვს ხე-ტყეც
და, როგორც ვთქვიღთ,
თაფღიც,
იმისთანა
შენს მტერს,
ტყეს თუ უცქვერ სარფიღ!

გრიღოც გაჰქრეს,
ხიღიც,
წყადს დააშრობს
გვაღვა,
ასტეღს ქარი ხივიღს,—
შეგძულღეღვა გავღა!..

გარკვეფით და მძაფრად,
სულ ეს ღოცვა ისმის:
ვიწიღ დაგკრიფოს,—
შაქრად!
აღად,
„აღად მისი!..“

შოშიაბის მებობარი

მარგო თომაძე

ნახტი თაბაზ ხუციშვილისა

ზურიკო ყოველთვის სანაპირო ქუჩით მიდის საბავშვო ბაღში. ქუჩის ორივე მხარეს ალვის ხეებია ჩამწკრივებული. თითოეულ მათგანზე პაწია სახლია წამოსკუპებული.

— ეს შოშიების სახლებიაო, — უთხრა დედამ ზურიკოს.

ერთხელ ვიღაც წითელყელსახვევიან ბიჭს ხეზე კიბე მიედგა და შოშიების სახლის ძირას ფიცარს ამავრებდა.

— ეი, შენ, წითელყელსახვევიანო, მანდ რად ასულხარ? შოშიებს სახლი არ დაუნგრისო! — შესძახა ზურიკომ.

— ნუ სწუხარ, ცეროდენავ, მე შოშიების მგობარი ვარ. საკენკი უნდა დავუყარო! — ჩამოსძახა ბიჭმა ზემოდან.

— მეც ვიქნები შოშიების მგობარი, — შევხვეწა ზურიკო.

— იყავი რა, ვინ გიშლის, — გაიცინა წითელყელსახვევიანმა.

შოშიები კი ხის კენწეროზე დასკუპებულნი იყვნენ და მზიარულად უსტვენდნენ.

— ხელავ, შოშიებმა როგორ გაიხარეს, — უთხრა ბიჭმა.

— რა უხარიათ? — იკითხა ზურიკომ.

— ახალი მგობარის შექმნა: წამოიზრდები და შენც შეუღლებავ სახლებს, დაუყრი საკენკს. ზოგჯერ შოშიები ადრე მოფრინდებიან ხოლმე, როცა აქ ისევ ცივა. ასეთ დროს თუ საკენკი არ მივაშველეთ, გაუჭირდებათ თავის შენახვა.

ყოველდღე დღის ზურიკო სანაპირო ქუჩაზე და ყვებოდრებულნი შვსტყერის ხეებზე კობტად წამოსკუპებულ პაწია სახლებს. უსმენს შოშიების მზიარულ სტვენას, თან ფიქრობს; გაეზრდები და მეც შევუღლებავ შოშიებს სახლებს, ქვემოდან ფიცარს მივაჭედებ და ზედ საკენკს დავუყრიო.

შოშიებიც სცნობენ ზურიკოს, ზედ ცხვირწინ აუჭროლებენ და ჩაუჭროლებენ და სიხარულით გასძახიან ერთიმეორეს: ჩვენი მგობარი მოდისო.

გიორგი შუთაია

ჩითილები

ბოსტანს დილაადრინან
დაუარა ლეილამ
და პომიდვრის ჩითილებს
წყალი დააღვინა.

და ჰა, ყველა ჩითილი
აფრთხილდა ჩითივით:
— რა კარგია ლეილა,
წყალი დაგვაღვინა!

ნახატები გიორგი რკინიშვილისა

მამის ფვიმა

მასია,
ცამ და მიწამ
ერთად გაიზაფხულა,
— შხაპი-შხუპი!
— შხაპი-შხუპი!
წვიმა მოდის შხაპუნა.
— წვიმა მოდის!
— წვიმა მოდის!
იამ ვარდებს ახარა,
— წვიმა მოდის!
ცამ მიწაზე
ოქროს ცვარი დაღვარა,
ყანა ააღაღანა,
ღელე აახარხარა!

ვინ უშველა კურდღელს?

პლაქიკა ასლაგაზიშვილი

ნახატები მარა მესხიშვილისა

ბაღში პატარა ნერგმა გაიღვიძა.
 — ჭიჭი!—გაუცინა მზემ.
 — ვინა ხარ?—ჰკითხა ნერგს ლობეზე შემოს-
 კუბებულმა ლობემძვრალამ.
 — ჩემი შვილია!—ჩაიშრიალა ვაშლის ხემ
 და ნერგს სიყვარულით გადახედა.
 — სულ არა გგავს!—დაიწროპინა გაკვირვე-
 ბულმა ჩიტუნამ.
 — პატარაა და იმიტომ, გაიზრდება, რტოებს
 ამოიკანს და დამემგვანება.
 იმათ საუბარს ზღარბმა მოჰკრა ყური.
 — შვილებო, სადა ხართ?—დაუძახა პატარა
 ზღარბუნებს,—ჩვენს ბაღში პატარა ვაშლის ნერ-
 გი ამოსულა!

ყველამ დიდი ვაშლის ხესთან მოიყარა თავი.
 — ფრთხილად, ფრთხილად, ნერგს ფეხი არ
 დაადგათ!—აწროპინდა ლობემძვრალა, მაგრამ
 ტყუილად წუხდა, დედა ზღარბმა პატარები ნერ-
 გის ვარშემო დასხა და უთხრა:
 — როცა ნერგი დიდი გაიზრდება, პირისჩა-
 ტუბარუნებელ, ლოყაწითელა ვაშლებს მოი-
 ხამს, ამიტომ თვალისჩინივით უნდა მოუაროთ,
 ხოკო და კალია ახლოს არ გააკაროთ.
 ზღარბუნები მაშინვე დატრიალდნენ. რაც
 ახლომანლო ხოკოები და კალიები მოიხელთეს,
 მუსრი გაავლეს.

გადიოდა დღეები... ვაშლის ნერგმა ჯერ ორი
 ფოთოლი გამოიხსა, მერე — კიდევ ორი...
 ერთხელ ლობემძვრალა მოფრინდა, ვაშლის
 ტოტზე ჩამოჯდა და აწროპინდა:

— მეზობელო, გაიგე ახალი ამბავი?
 — რა მოხდა?—აშრიალდა ვაშლის ხე.
 — წუხელ ჩვენს ბაღში კურდღელი შემოპა-
 რულა.
 — მერე?
 — მერე მისდგომია კომბოსტოს და შეუქანა-
 ტუნებია.
 — რას ამბობ, აქამდე რომ მოაღწიოს და
 ჩემს ნერგს კბილი გაჰკრას, რა მეშველება,—
 ტოტები შეარხია ვაშლმა.

— ნუ გეშინია, წყლან ბალის პატრონა, რებოლა; დამაცადოს, მაგ კურდბაცას ამალამ თუ ხული არ ვაგაფრთხობინე.

ვაშლის ხეს კურდღელი შეეცოდა:
— ეს სულელი, ნეგავი აღარ მოვიდოდეს.
— იპ, კომბოსტოს თუ შემოეჩვია, ხანამ სულ არ შექამს, თავს არ გაანებებს.

— უნდა ვუშველოთ!—თქვა ისევ ვაშლის ხემ.
— ჩვენ რა შეგვიძლია, დამით, როცა ყველას სძინავს, მაშინ მოცანცალდება ხოლმე, ვინ გააფრთხილებს?

— მოდი, ზღარბს ვუთხრათ, კურდღლის მგობარია და იქნება მთავან უშველოს,—დაიშრიალა ვაშლის ხემ.

— კარგად მოიფიქრე!—გაუხარდა ლომემჭრალას.

ღამით თოფმომარჯვებული მებადე დიდხანს იცდიდა; კურდღელი ან ახლა მოვა, ან ახლოა, მაგრამ ვაწბილებული დარჩა. ის იყო და ის, ყურებცანცარა იმ ბალს ახლოხაც აღარ გაჰკარებია.

თაიფარა ააუღმა
დედის ტკული,
მამის თვალი—
სულ ხუთბზე სწავლობს ნანა.
ნეტავ იბს, ვისაც შეილი
გაუზრდება აბისთანა.

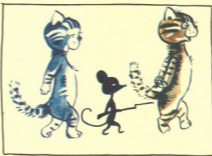
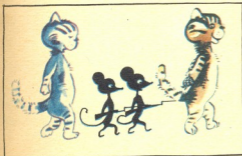
კახუნას ფეხილი

ზალა აპოსლაფილი

მამუკელა ბიჭო,
რომ იცოდე, გიჯობს,
მამაშენის ავტოს
არ შეინდო შარტო.
მასთან ერთად ჩაჯექ,
მოიძარჯვე საჭე.
ძვერე
ფრთხილად დასმარ,
გვინახუდე და-ძმა:
კახუნა და ლელა,
ლელა ცუტრუქელა!.

ასლა,
მამუკელა.
გუშვეწებით უველებ:
მოგვიკითხო ნანა,
გოგო აღვიტანა,
მოგვიკითხო შხინა,
ლიდა, მოსე მია,
მოგვიკითხო ბები,
ბების წიწილები,
წიწილებთან ერთად
ესოს სიზილებიც...

18705

მთავარი რედაქტორი მუხრან მამახვარიანი

სარედაქციო კოლეგია: მუხრან გომიზვილი, ლილა პარამ, მამალა შარვალიანი, ჯიშია მუხრან იორაშ მამარბულიანი (პ/გ მდევანი), ზალა ცაფაძე (საზ. რედაქტორი), როზარ ლარსაშვილი, ვივი ძეგლანი.

საქ. აღკვ ცაიას და ვ. ი. ლენინის სახელობის ჟიურნალის ორგანიზაციის რესპუბლიკური საბჭოს ფინანსი. ულავ ნახატი თბენი სასწავლებელი. გამოცემა 48-ე წელი.

რედაქტორი ვ. არმენიანი

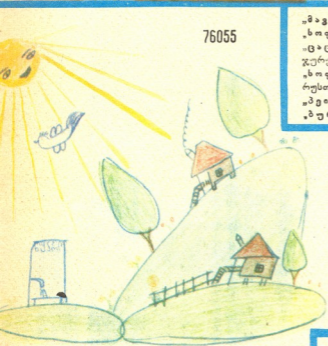
სამართალი: რედაქციის, გამოცემის, სტამბის—თბილისი, ლენინის, 14. ტელ.: ში. რედაქტორის—93-41-30, 93-98-15; პ/გ მდევანის—93-10-32, 93-98-17; საზ. რედაქტორის—93-98-18; განყოფ.—93-98-19; სადგომის—93-98-16. გადაეცემა ასაწყოზად 2011-75 წ., ხელმოწერილია დისბუქვად 2/IV-75 წ., კაღალის ზომა 60x90მმ, ფი. ნაბ. ფურც. 25, ტირაჟი 159.700 შვკ. № 790. „ძიასი“ № 5. ნა გუიანკომ იაკზე, ფაბი 20 კაბ.

საქ. ცვ ცაიას
გამომცემლობა
Издательство
ЦК КП Грузии

6 130 / 102

76055

„მავზოლეუმი“—ნახ. ირაკლი ხაკანდელიძისა, 8 წ. თბილისი.

„ხოფელი დილით“—ნახ. მარინა მაღრაძისა, ზესტაფონი.

„ცაცხვის ხე“—ნახ. ნანა ანთაძისა, 9 წ. ლანჩხუთის რაიონი, ჯურჯეთი.

„ხოფელი“—ნახ. თნისე ნადიბაძისა, 8 წ. ასპინძის რაიონი, სო რუსთავი.

„პეიზაჟი“—ნახ. ეკატერინე თაბუკაშვილისა, 7 წ. თბილისი.

„პურატინო“—ნახ. გია ხევიაშვილისა, 6 წ. თბილისი.

